

Voorstel regiораad

Auteur : drs. D. Ellenbroek
Datum : 17 november 2010
Code : 2010/5
Reg.nr. : 10006965

Agendapunt: 6

Onderwerp : Rentebaten Regio Twente: analyse financieringsresultaat 2009

Samenvatting

Dit voorstel geeft een toelichting op de wijze waarop het financieringsresultaat van Regio Twente in enig jaar tot stand komt. Doel daarvan is inzicht te geven in de mogelijkheden om het taakstellende niveau aan rentebaten in de begroting op te hogen. Voorgesteld wordt echter om de rentetaakstelling vooralsnog niet te herzien in de wetenschap dat de deadline van de ombuigingsoperatie (medio 2012) vermoedelijk te scherp is gesteld voor maatregelen, die volgen uit de takenschouw van Leefomgeving en Gezondheid. Tevens is in het voorstel beschreven hoe de informatievoorziening over dit financieel technische onderwerp wordt verbeterd.

Aan de regiораad,

De prognoses op het financieringsresultaat zijn bij Regio Twente al enige jaren positief. Regelmatig ontstaat naar aanleiding daarvan de discussie over de mogelijkheid om de begroting, gegeven de rentevoordelen, naar beneden bij te stellen. Die discussie heeft in het verleden effect gesorteerd: in de periode 2005-2008 is in de begroting het taakstellende niveau aan rentebaten stapsgewijs opgehoogd naar € 340.000,-.

In achterliggende jaren is echter gebleken dat de genoemde taakstelling relatief eenvoudig kan worden gerealiseerd. Het summum werd in 2008 bereikt met een positief saldo ten opzichte van de begroting van € 1,4 mln. Maar ook in 2009 bleek het financieringsresultaat (+ € 780.000,- t.o.v. de begroting) substantieel en bepalend voor het uiteindelijke rekeningresultaat. Uiteraard wordt in dergelijke uitslagen opnieuw aanleiding gezien om de taakstelling in de begroting alsnog verder aan te scherpen, zeker in tijden van bezuinigingen. In de portefeuillehoudersvergadering financiën d.d. 23 juni 2010 en aansluitend de regiораad van 30 juni 2010 is dit onderwerp dan ook wederom aan de orde gesteld.

Om de mogelijkheid van verdere ophoging van de rentetaakstelling te kunnen beoordelen, is een beter inzicht nodig in hoe het financieringsresultaat tot stand komt. In de bijlage is een analyse gemaakt van het financieringsresultaat aan de hand van de cijfers van dienstjaar 2009. Aantekend wordt dat de bijlage een bewerking is van de memo die in 2008 is uitgebracht aan de kerngroep financiën. De notitie van 2008 is destijds eveneens besproken in het portefeuillehoudersoverleg financiën.

Totstandkoming financieringsresultaat

Het financieringsresultaat van Regio Twente wordt bepaald door een veelheid van factoren. De invloed van deze factoren kan positief, maar ook negatief zijn. Vaak blijft het laatste onderbelicht. In de discussie over eventuele ophoging van de rentetaakstelling gaat het meestal over een verschil van inzicht in de kwalificatie van de rentevoordelen (zijn het structurele of incidentele voordelen?). Aan de mogelijkheid van rentenadelen wordt veelal voorbijgegaan.

In de navolgende tabel zijn de uitkomsten van de analyse, zoals opgenomen in de bijlage gerecapituleerd. Daaruit blijkt de complexiteit van de totstandkoming van het financieringsresultaat. Voor een gedetailleerde toelichting op de tabel wordt korthedshalve verwezen naar de bijlage.

Factoren Financieringsresultaat		structureel / incidenteel	Per definitie voordelig?	Omvang van het resultaat beïnvloed door	Aandeel resultaat 2009
1.	Halfjaarlijks vooruitontvangen bijdrage	Structureel	Ja	• Rente op de geldmarkt	€ 143.000,-
2.	Voorschriften BDU over rentebijbeschrijving	Structureel	Nee	• Rente op de geldmarkt • Saldo BDU-voorziening	€ 337.000,-
3.	Voorschriften BDU over rekening courant rente	Structureel	Nee	• Rente op de geldmarkt • Saldo BDU voorziening	€ 138.000,-
4.	Renteomslag van 5,5%	Structureel	Nee	• Rente op de geldmarkt • Investeringsniveau RT	€ 98.000,-
5.	Voorschriften BBV	Structureel	Ja	• Rente op de geldmarkt • Omvang voorzieningen zonder specifieke rentevoorschriften	€ 153.000,-
6.	Rendement treasury-inspanningen ¹	Structureel	Nee	• Rente op de geldmarkt • Omvang liquiditeitsoverschot	€ 222.000,-
7.	Overig	Incidenteel	Nee	• Bedrijfsvoering, betaalverplichtingen	€ 29.000,-
8.	<i>Wereldwijde kredietcrisis / economische crisis</i>	<i>Incidenteel</i>	<i>Nee</i>	• <i>Omvang liquiditeitsoverschot</i>	<i>Ingeprijsd</i>
Totaal					€ 780.000,-

De tabel laat zien dat de rentebeweging op de geldmarkt van grote invloed kan zijn op het resultaat. Ter illustratie: als de Europese Centrale Bank in het eerste kwartaal van het jaar besluit de rente te verhogen met 50 basispunten (= 0,5 %) teneinde de inflatie te beteugelen, dan stijgt het financieringsresultaat (indien deze is blootgesteld aan rentebewegingen) met ruim **€ 300.000,-**. Omgekeerd geeft een renteverlaging van 50 basispunten uiteraard een evenredig rentendeel.

Rentebewegingen kunnen echter worden geneutraliseerd door treasury-inspanningen. Zo zijn in 2009 de renterisico's (in casu de renteverlagingen van de ECB in de periode januari – mei 2009) grotendeels afgedekt met langlopende deposito's. Het effect van dit treasurybesluit is, zo bleek achteraf, immens geweest. Zou eind 2008 het gros van het liquiditeitsoverschot (c.a. € 60 mln.) niet in langlopende, maar in kortlopende deposito's zijn belegd, dan zou het financieringsresultaat 2009 **€ 0,8 mln.** lager zijn uitgevallen. Het overschot op de begroting van € 780.000,- zou dus zijn omgeslagen in een tekort. De situatie is echter niet altijd goed in te schatten. Het afdekken van renterisico uit vrees voor rentedaling lijkt raadzaam, maar impliceert tegelijkertijd dat de organisatie ingeval van rentestijging opbrengsten misloopt.

Het financieringsresultaat is dus zeer beweeglijk en wordt bepaald door zaken die door de organisatie niet ten volle kan worden beheerst. Daarom is het complex om de begroting hier goed op in te stellen. In de begroting wordt een structureel niveau van rentebaten verondersteld. In werkelijkheid is sprake van een veelheid van factoren, dat het niveau van rentebaten sterk beïnvloedt. Daardoor zijn stevige uitschieters naar boven maar ook naar beneden mogelijk.

Niettemin, de huidige rentetaakstelling van € 340.000,- lijkt conservatief aangehouden. Daarvoor zijn de volgende aanwijzingen:

1)	De rentetaakstelling van € 340.000,- is gebaseerd op een onderliggende rentenotitie, besproken in uw raad op 29 november 2006. Sindsdien zijn de kosten ter uitvoering van de JGZ 0-4 jarigen (c.a. 7,5 mln.) opgenomen in de gemeentelijke bijdrage. Dit heeft geleid tot een extra rentevoordeel, omdat de bijdrage halfjaarlijks vooruit wordt ontvangen.
2)	De rentetaakstelling wordt niet geïndexeerd, terwijl de vooruitontvangen gemeentelijke bijdrage jaarlijks wel wordt gecorrigeerd voor inflatie.
3)	De subsidieverordening mobiliteit Regio Twente (vastgesteld op 21 november 2007) biedt sturingsmogelijkheden voor wat betreft het moment van uitbetaling van subsidieverzoeken.
4)	De kans dat de taakstelling niet wordt gehaald in enig jaar wordt op basis van scenariotechniek ² ingeschat op slechts 20%.

¹ Betreft een aangenomen rendement van 25 basispunten per jaar op de uitgezette middelen (historisch gemiddelde). Het effect van risicodekking (geringer renteverlies) komt niet in de analyse naar voren, omdat deze pas zichtbaar wordt als daartegenover een alternatieve situatie wordt geschetst (namelijk de situatie, waarin de renterisico's niet zijn afgedekt).

Het valt dus te verdedigen om op dit punt "scherper te zeilen" in de begroting. Voorgesteld wordt echter om de rentetaakstelling van € 340.000,- vooralsnog te handhaven. De reden daarvoor is dat de organisatie de opdracht heeft om in tijdsbestek van c.a. 2,5 jaar (uiterlijk medio 2012) de gemeentelijke lasten met € 2,5 mln. te verlichten. Het ombuigingstraject leert tot dusverre dat een besparing van € 2,5 mln. niet kan worden ingeboekt zonder takenschouw (het afstoten van taken c.q. verschraling van de dienstverlening). Het is evident dat met een takenschouw geen acute besparing is te realiseren. Er is veelal personeelsverloop nodig om besparingen in te kunnen boeken.

Een aanvullend argument om de taakstellende rentebaten in de begroting niet te verhogen is het feit dat de BDU gekoppeld is aan de status van Regio Twente als Stadsregio (WGR+ regio). Door deze status ontvangt Regio Twente de BDU rechtstreeks van het Rijk en heeft daardoor ook in belangrijke mate zelf zeggenschap over het financiële beleid rond de BDU. De status van plusregio (en daarmee de toekenning van de BDU aan de plusregio's) is echter geen vanzelfsprekendheid. Sterker nog, in het regeerakkoord is opgenomen dat het kabinet met voorstellen komt tot afschaffing van de WGR+.

Het spreekt voor zich dat wanneer Regio Twente niet meer kan beschikken over BDU-gelden, de mogelijkheid om positieve financieringsresultaten te boeken aanzienlijk wordt verkleind.

Informatie tussentijdse ontwikkelingen (rente, treasury en behaalde resultaten)

Op dit moment worden de tussentijdse ontwikkelingen inzake het financieringsresultaat via de BERAP gemeld. Het lijkt echter raadzaam om de informatievoorziening op dit punt te vergroten. Geconstateerd wordt namelijk dat de discussie over verdere ophoging van de rentetaakstelling niet altijd op zuivere gronden wordt gevoerd. De ervaring leert dat de inhoud van notities, zoals opgenomen in de bijlage, op termijn van het netvlies geraakt.

Om die reden is de organisatie voornemens een periodiek "rentebericht" te verstrekken. In dit rentebericht zal een technische uiteenzetting worden gegeven over de ontwikkeling van het financieringsresultaat. Het rentebericht wordt standaard geagendeerd voor de bijeenkomsten van de kerngroep financiën, maar zou aansluitend ook periodiek kunnen worden voorgelegd aan de portefeuillehouders Financiën. Zodoende kan op basis van actuele inzichten gefundeerd van gedachten worden gewisseld over het financieringsresultaat, over het gevoerde treasurybeleid en over mogelijke bijstelling van de begroting. Adviezen hierover vanuit dit gremium worden voorgelegd aan uw raad.

Over de opzet en inhoud van het rentebericht moet nog worden nagedacht. Het ligt in de bedoeling om volgend jaar het eerste "(concept)bericht" uit te geven in februari 2011 (= eerste bijeenkomst van de kerngroep financiën en de portefeuillehouders financiën dienstjaar 2011).

Voorstel

- 1) kennis te nemen van de wijze waarop het financieringsresultaat 2010 tot stand komt.
- 2) de huidige rentetaakstelling ad € 340.000,- in de begroting te handhaven, wetende dat de besparingen van een bijgesteld takenpakket (volgend uit de takenschouw) pas op termijn (en dus niet binnen gestelde deadline van medio 2012) te gelde zijn te maken.
- 3) Na voltooiing van de ombuigingsopgave het niveau van taakstellende rentebaten in de begroting te herzien.

Enschede, 11 oktober 2010

Dagelijks bestuur,

secretaris,

voorzitter,

dr. J.M.E. Traag

P.E.J. den Oudsten

---

² Betreft een doorrekening van de gevolgen bij hypothetische rentebewegingen en mutaties in het BDU-saldo.

Bijlage 1) analyse financieringsresultaat 2009

Het boekjaar 2009 is afgesloten met een positief financieringsresultaat van € 1.120.000,-. De begroting houdt rekening met een positief resultaat van € 340.000,-. Het resultaat ten opzichte van de begroting bedroeg om die reden € 780.000,-. Dit voordeel is in de navolgende passages geanalyseerd.

In de toelichting op de jaarrekening zijn zes factoren geïdentificeerd die van invloed zijn op het financieringsaldo, te weten:

- 1) de halfjaarlijks vooruitontvangen gemeentelijke bijdrage
- 2) voorschriften Brede Doel Uitkering (BDU) over rentebijbeschrijving
- 3) voorschriften Brede Doel Uitkering (BDU) over "rekening courant"-rente
- 4) een gehanteerde renteomslag van 5,5%
- 5) voorschriften BBV over voorzieningen
- 6) treasury inspanningen Regio Twente

Deze invloedsfactoren zijn hieronder nader beschouwd en gekarakteriseerd.

1.1) Halfjaarlijks vooruitontvangen gemeentelijke bijdrage

Eigenschappen:

- Structurele component van het financieringsresultaat
- Per definitie positief
- Impact van deze invloedsfactor afhankelijk van de rente op de geldmarkt
- Aandeel in het resultaat 2009: € 143.000,- (= 13%)

Toelichting:

Regio Twente ontvangt de gemeentelijke bijdrage halfjaarlijks vooruit. Deze bijdrage wordt, voor zover niet acuut benodigd, uitgezet op deposito of een spaarrekening en dat levert een rentevoordeel op. Gemiddeld kan op basis van het huidige invorderingsregime de gemeentelijke bijdrage voor één kwartaal worden uitgezet.

Sinds 2006 zijn de kosten ter uitvoering van de JGZ 0-4 jarigen (c.a. 7,5 mln.) opgenomen in de gemeentelijke bijdrage. Dit heeft geleid tot een groter rentevoordeel. In 2009 is dit surplus echter ten dele genivelleerd door een dalende rente op de geldmarkt.

1.2) Voorschriften Brede Doel Uitkering (BDU) over rentebijbeschrijving

Eigenschappen:

- Structurele component van het financieringsresultaat
- Positief of negatief
- Impact van deze invloedsfactor afhankelijk van de rente op de geldmarkt en de omvang van de voorziening BDU
- Aandeel in het resultaat 2009: € 337.000,- (= 30%)

Toelichting:

Op grond van de Wet Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer ontvangt Regio Twente jaarlijks een bedrag van c.a. € 35 mln.,- teneinde de mobiliteit in de regio te stimuleren. In deze rijksregeling is vastgelegd dat gereserveerde gelden in een bepaald jaar dienen te worden vermeerderd met de herfinancieringsrente (= refi-rente), zoals de Europese Centrale Bank deze heeft vastgesteld op 1 januari van dat jaar. De renteversillen die ontstaan door de rentemutaties na 1 januari worden afgewenteld op het financieringsresultaat van het concern. Daardoor zijn de volgende scenario's denkbaar:

- Als de ECB de rente verhoogt om de inflatie te beteugelen, dan heeft dat direct een gunstige invloed op het financieringsresultaat van Regio Twente.
- Als de ECB de rente verlaagt om de kwakkelende economie te stimuleren, dan heeft dat direct een ongunstige invloed op het financieringsresultaat van Regio Twente

In 2009 heeft de ECB de rente met 150 basispunten (=1,5%) verlaagd. Normaliter zijn dergelijke rentestappen zeer ongunstig voor het financieringsresultaat. Echter het renterisico is vorig jaar voor een groot deel afgedekt door het gevoerde treasurybeleid. Veel middelen zijn namelijk voor een relatief lange periode uitgezet tegen hoge rentepercentages die nog stammen uit de periode van voor de economische teruggang. Rentepercentages die ook hoger lagen dan de ECB-rente van 1 januari 2009. Om die reden kon toch een positief resultaat worden geboekt.

De rentebewegingen zijn evenwel niet altijd goed in te schatten. Zou destijds een andere inschatting zijn gemaakt en de middelen zijn belegd in een kortlopend financieel product, dan was het resultaat in 2009 aanmerkelijk lager uitgevallen.

1.3) Voorschriften Brede Doel Uitkering (BDU) over “rekening courant”-rente

Eigenschappen:

- Structurele component van het financieringsresultaat
- Positief of negatief
- Impact van deze invloedsfactor afhankelijk van de rente op de geldmarkt en de omvang van de voorziening BDU
- Aandeel in het resultaat 2009: € 138.000,- (= 12%)

Toelichting:

In het laatste kwartaal van 2007 heeft het ministerie van V&W bekend gemaakt dat de “rekening courant”-rente (de rente die volgt uit het verschil tussen BDU-ontvangsten en BDU-uitgaven gedurende het boekjaar) niet mag worden toegevoegd of onttrokken aan het BDU-saldo, maar moet worden verwerkt in de exploitatie. De rekening courant-rente wordt dus volledig afgewenteld op het financieringsresultaat van het concern. Daardoor zijn de volgende scenario's denkbaar:

- Als het BDU-saldo ten opzichte van 1 januari groeit, omdat Regio Twente meer BDU ontvangt dan dat aan gemeenten wordt uitgekeerd, dan stijgt het financieringsresultaat van Regio Twente.
- Als het BDU-saldo ten opzichte van 1 januari daalt, omdat Regio Twente minder BDU ontvangt dan dat aan gemeenten wordt uitgekeerd, dan daalt het financieringsresultaat van Regio Twente.

Het gaat overigens niet alleen om de verhouding inkomsten en uitgaven. Ook het moment van ontvangst en betaling telt natuurlijk mee. Als bijvoorbeeld per saldo meer BDU binnenkomt dan wordt uitgekeerd, maar de uitkering heeft plaats in januari en de ontvangst in december, dan is de rekening courant-rente toch negatief. Per 31-12-2009 was de rekening courant-stand echter positief, vooral omdat wordt gestuurd op het moment van uitbetaling. Dit is mogelijk op basis van de subsidieverordening zoals vastgesteld op 21 november 2007 in combinatie met de toelichting die hierop wordt gegeven bij afgifte van de subsidiebeschikking.

1.4) Een gehanteerde renteomslag van 5,5%

Eigenschappen:

- Structurele component van het financieringsresultaat
- Positief of negatief
- Impact van deze invloedsfactor afhankelijk van de rente op de geldmarkt en het totale investeringsniveau van Regio Twente
- Aandeel in het resultaat 2009: € 98.000,- (= 9%)

Toelichting:

De renteomslag van Regio Twente is niet berekend, maar gefixeerd. In de begroting wordt in beginsel een renteomslag van 5,5% gehanteerd. Dat wil zeggen dat de begroting ervan uitgaat dat de investeringen in duurzame kapitaalgoederen worden gefinancierd tegen een rentevoet van 5,5%. In werkelijkheid worden investeringen echter rechtstreeks gefinancierd uit het heersende liquiditeitsoverschot³. De rentevoet van dit geïnvesteerde vermogen ligt ver **beneden de 5,5%**:

³ in het bijzonder ontstaan door het groeiende BDU-saldo

- Het lang vreemde vermogen van de organisatie bedraagt **5,3%**. Dit vreemde kapitaal kan vanwege boeteclausules niet vervroegd worden afgelost.
- De rentevoet van de BDU in 2009 is zoals eerder gerefereerd gelijk aan de herfinancieringsrente van 1 januari van enig jaar. (= **2,5%** per 1 januari 2009)
- De rentevoet van de reserves en rentedragende voorzieningen is gelijk aan de gemiddelde 1 maands-deposito van de BNG. Dit is zo vastgelegd in de nota rente en afschrijving (besluit 29 november 2006). De rentevergoeding van de BNG is vanwege de rentebesluiten en de liquiditeitsoperaties vanuit Europa in 2009 extreem gezakt naar een niveau van **0,4%**.
- Daarnaast zijn enkele bestandsdelen van het vermogen zelfs niet rentedragend (zoals de BDUR).

De gewogen gemiddelde rentevoet van de organisatie bedroeg in 2009 **2,4%**.

Het rendement op het geïnvesteerde vermogen is blijkens het verschil tussen de begrote en werkelijke rentelast behoorlijk groot in 2009. De dalende rente is op dit punt juist gunstig geweest voor het financieringsresultaat.

Ten aanzien van de renteomslag wordt nog het volgende aangetekend:

- 1) Niet alle investeringen worden betrokken in de renteomslag van 5,5%. Zo worden de investeringslasten van de gemeenschappelijke meldkamer gezamenlijk (Politie, Hulpverleningsdienst en Ambulance Oost) gedragen. De rentevergoeding die Regio Twente in rekening brengt voor deze gezamenlijke investeringen is in samenspraak met betrokken partijen bepaald op een marktconform percentage. Soortgelijke afspraken moeten in de nabije toekomst worden gemaakt met het bestuur van de Veiligheidsregio Twente.
- 2) De regioraad heeft op 30 juni jl. de organisatie gevraagd de gefixeerde renteomslag van 5,5% dit najaar te herrekenen, vermoedelijk in de verwachting dat bijstelling van de renteomslag zal leiden tot verlaging van de gemeentelijke bijdrage. Dat geldt echter niet in een situatie waarin de begroting al een rentetaakstelling draagt. Verlaging van de renteomslag leidt dan in eerste instantie tot verlaging van de bewuste taakstelling. Een lagere renteomslag geeft in deze situatie slechts een beter beeld van de daadwerkelijke kapitaallasten per programma.

1.5) Voorschriften BBV over voorzieningen

Eigenschappen

- Structurele component van het financieringsresultaat
- Per definitie positief
- Impact van deze invloedsfactor afhankelijk van de omvang van voorzieningen zonder specifieke rentevoorschriften en de rente op de geldmarkt
- Aandeel in het resultaat 2009: € 153.000,- (= 14%)

Toelichting:

In het Besluit Begroting Verantwoording (BBV) is geregeld dat rentetoevoegingen aan voorzieningen en transitoria in beginsel⁴ niet zijn toegestaan. Dit terwijl deze gelden grotendeels op deposito's kunnen worden uitgezet. Regio Twente ontvangt dus rentebaten waar geen rentelasten tegenover staan.

Een voorbeeld hiervan is de Brede Doeluitkering voor de Rampenbestrijding (BDUR), waarvan het niet-bestede deel als kortlopende verplichting (vooruitontvangen) op de balans wordt verantwoord. In deze subsidieregeling is geen bepaling over rentebijdrage opgenomen en dus komen de rentebaten ten gunste van het concernresultaat.

In 2009 is het voordeel berekend op € 153.000,-. Hierin zit eveneens begrepen de rente die wordt verkregen op de gelden die als kortlopende verplichting op de balans staan. Zowel het BDUR-saldo als het niveau aan kortlopende verplichtingen is in 2009 hoger dan voorgaande jaren.

⁴ Een uitzondering hierop vormt een door de geldgever verplichte rentebijdrage op zgn. "beklemd bijdragen van derden"

1.6) Treasury inspanningen Regio Twente

Eigenschappen

- Structurele component van het financieringsresultaat
- Positief of negatief
- Impact van deze invloedsfactor afhankelijk van de omvang van het liquiditeitsoverschot
- Aandeel in het resultaat 2009: € 222.000,- (= 20%)

Toelichting:

De treasuryfunctie draagt zorg voor een optimale financiële logistiek van de organisatie. Daarbij dient de treasurer rekening te houden met de financiële risico's waaraan de organisatie wordt blootgesteld. Eén component daarvan is het renterisico. Het renteverlies dient te worden geminimaliseerd. Anders gesteld: het rendement dat met het vermogen kan worden opgebracht, moet worden gemaximaliseerd. Uiteraard is de treasurer gehouden aan het vastgestelde treasury-statuu.

Normaal zit het effect van de treasury-inspanning opgesloten in het totaal van de werkelijke rentebaten. Maar het effect van treasury kan eruit worden gedestilleerd door "het resultaat zonder treasury" te definiëren. Het resultaat zonder treasury is gelijk te stellen aan het gemiddelde rendement verkregen op de 1 maandsdeposito van de BNG. Het surplus op dit rendement wordt toegeschreven aan de treasury-inspanningen.

Het "resultaat zonder treasury" valt in 2009 echter extreem hoog uit, omdat de BNG-rente bijna tot 0 is gereduceerd. Die definitie houdt kennelijk dus geen stand in "abnormale marktomstandigheden". In genormaliseerde omstandigheden wordt met treasury tenminste een opslag van 25 basispunten boven de BNG-rente gerealiseerd. Op grond van deze aanname bedraagt het effect van treasury in 2009 € 183.000,-.

N.B.

Het effect van risicodekking (geringer renteverlies) komt niet in de analyse naar voren, omdat deze pas zichtbaar wordt als daartegenover een alternatieve situatie wordt geschetst (namelijk de situatie, waarin de renterisico's niet zijn afgedekt). Het effect van geëlimineerd renterisico in 2009 is van zeer grote omvang. De volgende paragraaf laat dit zien.

1.7) Overige voordelen volgend uit het betalingsverkeer

Eigenschappen

- Incidentele component van het financieringsresultaat
- Positief of negatief
- Impact van deze invloedsfactor afhankelijk van de bedrijfsvoering en betalingsverplichtingen.
- Aandeel in het resultaat 2009: € 29.000,- (= 3%)

Toelichting:

Naast de zes structurele factoren die van invloed zijn op het financieringsresultaat spelen nog enkele incidentele financiële feiten een marginale rol. Hierbij moet gedacht worden aan:

- het rentevoordeel dat volgt uit het rekeningsoverschot van 2009. Dit deel van de gemeentelijke bijdrage is (in aanvulling op invloedsfactor 1) niet uitgegeven en daar wordt rente van getrokken.
- uitbetaling van de basisuitkering van € 2,5 mln. die enkele weken later geschiedde dan deze werd ontvangen van Twence.
- subsidies op het terrein van Leren en Werken die vroeg in het jaar zijn ontvangen en later in het jaar zijn besteed.

Het totale voordeel van deze restcategorie is in 2009 berekend op € 29.000,-. Hierin zit ook als negatieve component begrepen enkele betalingsverplichtingen die zijn voorgefinancierd.

1.8) Financiële crisis

De kredietcrisis en daaruit volgend de economische crisis zijn de laatste jaren enorm van invloed geweest op het financieringsresultaat. In 2007 en 2008 is sterk geprofiteerd van de kredietcrisis, omdat de markt schreeuwde om liquiditeiten. Hierdoor werd de rente flink opgestuwd. Dit profijt heeft de organisatie in 2009 voor een deel weten vast te houden met langlopende deposito's.

In 2009 ontstond uit de kredietcrisis een economische malaise met als gevolg dat de ECB flinke rentestappen omlaag zette. Liquiditeitsmaatregelen die eerder zijn genomen ter stimulering van het krediet drukken extra op die rentebeweging. Als gevolg daarvan zijn de Euribor-percentages in 2009 gezakt onder het niveau van de herfinancieringsrente. En dat heeft zijn negatieve uitwerking op het financiële resultaat van 2009 en 2010.

Het effect van de crises is niet te destilleren uit het financieringsresultaat. De crises hebben geleid tot een sterke fluctuatie van de rentetarieven van commerciële banken. Welk deel van de tarieven "crisisgerelateerd" is, is uiteraard niet te berekenen. Derhalve wordt de financiële crisis niet als afzonderlijke factor van betekenis in de analyse betrokken.

De analyse is als volgt te recapitulieren:

Factoren Financieringsresultaat		structureel / incidenteel	Per definitie voordelig?	Omvang van het resultaat beïnvloed door	Aandeel resultaat 2009
1.	Halfjaarlijks vooruitontvangen bijdrage	Structureel	Ja	• Rente op de geldmarkt	€ 143.000,-
2.	Voorschriften BDU over rentebijdrage	Structureel	Nee	• Rente op de geldmarkt • Saldo BDU-voorziening	€ 337.000,-
3.	Voorschriften BDU over rekening courant rente	Structureel	Nee	• Rente op de geldmarkt • Saldo BDU voorziening	€ 138.000,-
4.	Renteomslag van 5,5%	Structureel	Nee	• Rente op de geldmarkt • Investeringsniveau RT	€ 98.000,-
5.	Voorschriften BBV	Structureel	Ja	• Rente op de geldmarkt • Omvang voorzieningen zonder specifieke rentevoorschriften	€ 153.000,-
6.	Renderende treasury- inspanningen	Structureel	Nee	• Rente op de geldmarkt • Omvang liquiditeitsoverschot	€ 222.000,-
7.	Overig	Incidenteel	Nee	• Bedrijfsvoering, betaalverplichtingen	€ 29.000,-
8.	<i>Wereldwijde kredietcrisis / economische crisis</i>	<i>Incidenteel</i>	<i>Nee</i>	• <i>Omvang liquiditeitsoverschot</i>	<i>Ingeprijsd</i>
Totaal					€ 780.000,-